

N:o 12.

Af herr L. Jönsson i Sandby: Om afskrifning med 30 procent af grundskatterna.

Genom den på senare åren allt mer och mer tilltagande införseln af utländska jordbruksalster har en för jordbrukets idkare outhärdelig prisnedsättning af deras produkter uppkommit, hvilken hvarje opartisk betraktare skall finna inom en ej aflägsen framtid vara rent af ruinerande. Denna ohållbara ställning inses och erkännes temligen allmänt, men om sättet för dess minskande eller afhjelpande hafva deremot betydliga meningsskiljaktigheter egt rum. Vid några af de senast förflutna riksdagarne har den åsigten allt mer gjort sig gällande, att vårt land, i öfverensstämmelse med hvad förhållandet på senare tider varit i nästan alla andra länder, genom att åsätta en lämplig tull på jordbruksprodukter skulle beredas ett välbehöfligt skydd, så att jordbruksnäringen, i likhet med andra skyddade näringar, måtte kunna bestå i den utländska konkurrensen. Anslutningen till dessa åsikter har varit i jemn tillökning, och under den nyligen afbrutna riksdagen var för desamma pluraliteten gifven. Jag vill icke yttra mig öfver upplösningsåtgärden, icke heller om de rörelser, som satts i gång före de nya valen, men faktum är, att hoppet att genom tullar få något skydd åt jordbrukets hårdt beskattade idkare är för en obestämd tid aflägsnad och dessa senare lemnade åt sitt oundgängliga öde. Bland de botemedel mot jordbrukets betryck, som af tullmotståndarne föreslagits, är grundskattelindring; äfven i Hans Maj:ts Konungens trontal nämdes »rättvisa och billiga beskattningsgrunder».

Såväl regering som riksdag hafva äfven förut sammanstående uttalat sig om önskvärdheten af grundskatternas afskaffande, och 1885 års Riksdag beslutade på Kongl. Maj:ts förslag en afskrifning af trettio procent å både grundskatter och indelningsverk, hvilken skattelindring

skulle inträda från och med år 1886 och utgöra början, samt att åt framtiden skulle öfverlåtas att bestämma, huru med den återstående grundskatten borde förfaras.

Om någonsin jordbrukets tryckta ställning kunnat åberopas vid föreslagna skattelindringar, torde ingen tidpunkt hafva bjertare än just nu varit egnad att visa nödvändigheten deraf, enär en stor mängd af jordbrukare icke kunna, som inkomst af sina hemman, återbekomma produktionskostnaderna och följaktligen ännu mindre — utan genom ökad skuldsättning — få något öfver att dermed betala vare sig rättvisa eller orättvisa skatter. Jag anser därför nödigt, att vid denna riksdag en skattelindring beslutas, i synnerhet som statsverkets finanser nu så väl som år 1885 befinna sig i den gynsamma omständigheten, att den minskning i statsinkomsten, hvilken den af mig här nedan föreslagna nedsättningen af grundskatterna skulle medföra, jemte de i form af kontant bidrag till de rustnings- och roteringsskyldige beredda lindringar, enligt år 1885 gjord beräkning komme att uppgå till ungefär 2,980,000 kronor, hvilken inkomstförminskning och utgiftsstegring budgeten för 1888, utan att någon ny eller förhöjd skatt behöfver anlitas, väl bör kunna vidkännas. Det är klart att, i likhet med hvad 1885 års riksdag beslutade, icke någon nedsättning i grundskatterna bör ske, utan att enahanda lindring i de derpå grundade rustnings- och roteringsbesvären medgifves.

Alltså tager jag mig friheten föreslå,

att Riksdagen, under förutsättning af motsvarande lindring i rustnings- och roteringsbesvären, ville, i enlighet med Kongl. kungörelsen den 5 Juni 1885, angående nedsättning i de på viss jord hvilande grundskatter, besluta, att nedsättning uti den kronan behållna grundskatt å hemman och lägenheter af skatte- eller frälsenatur, å sådana hemman och lägenheter af krononatur, som enligt hittills gällande föreskrifter kunna till skatte köpas, å ecklesiastikstatens boställen samt å hemman och lägenheter, som innehafvas af enskildt verk, menighet eller inrättning, likasom ock uti presternas utlagor, skall ega rum med ytterligare trettio procent af grundskattens eller utlagornas belopp, hvilken nedsättning skall inträda från och med år 1888.

Om remiss till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 10 maj 1887.

Lasse Jönsson.